

Dünyanın Geleceği Kentlerde Biçimlenecektir...

Prof. Dr. Erol KÖKTÜRK, Kocaeli Üniversitesi

21. yüzyıl kentlerin ve kentleşmenin yüzyılı olacak...

Prof. Dr. Emre KONGAR, “**21. Yüzyılda Türkiye**” başlıklı kitabında, bu yüzyılda Türkiye’deki gelişmeleri üç önemli dinamiğin belirleyeceğini belirtmektedir: **Küreselleşme, kentleşme, demokratikleşme...**

Gelişmeler sayın Kongar’ı doğruluyor...

O zaman “ne olacak bizim durumumuz?” biçimindeki alışıldık ve bildik bir soru, kentleşmemizle de ilintilendirilebilir...

Kentlerimiz ve kentleşmemiz nasıl gelişecekse, biz de ondan payımızı alacağız.

Ya da kentlerimiz ve kentleşmemiz bugüne kadar olduğu gibi buralarda yaşayanların niyetlerine göre biçimlenmesini sürdürecektir, mekanlarımız da bundan payını alacak... Doğal olarak popülizm temelli siyaset anlayışı da bu çarpıklıktan beslenmesini sürdürecektir...

Yani kentleşmemiz, durumumuzun ve gelişmişliğimizin aynası olmayı sürdürecektir.

Bu nedenle mekanlarımız için karar verenlere, karar organlarına tarihi görevler düşmektedir.

Ya kentlerimiz için yeni bir sözleşme yapılarak, bir “kentsel anayasa” temeli oluşturularak gelişmeler bilimin ve uzmanlıkların doğruları temelinde gelişecek, ya da bu iç karartan çarpıklık sürecektir...

İç karartan çarpıklık, güvenlik sorunlarını, sağlıklı yaşama sorunlarını, ulaşım sorunlarını, kent yoksulluğunu üretmeyi, felaketlere zemin hazırlamayı sürdürecektir. Özcesi bizi bugüne kadar olduğu gibi sorunlar yönetecek...

Bu döngüyü kırmanın yolu aslında bellidir: Planlamayı, katılımcı planlamayı, kent planlamayı önemsemek ve içimize sindirmek... Kent planlarını, karar verenlerin kendileri için değil, toplum için yapmaları... Her belediye başkanının kendi anayasasını yaratmaması, ortak bir anayasanın oluşturulması... Kent mekanlarını nemalanmanın alanlarına değil, toplumsal paylaşmanın alanlarına dönüştürmek... Mekansal gelişmeyi doymak bilmez rant hırslarının değil, bilimsel doğruların ve plan kararlarının yönetmesi...

Şu yalın gerçek görülmek zorundadır: Anadolu’nun tarihsel ve kültürel zenginliğinin izdüşümü olan kentlerimiz kimliksizleşmektedirler. Birbirine benzemektedirler. Aynılaşılmaktadırlar... Bunun önüne geçilmelidir...

Kentlerimiz bu kötü döngüden çıkarılmalıdır...

Çıkarılmazsa, ya da çıkarılmazsa ne mi olur?

Isaac Asimov'un deyişiyile, "uygarlığın beşiyi olan kentler, uygarlığı tehdit eden alanlara dönüşür..."

Bu nedenle, kentleri yönetme alışkanlıkları gözden geçirilmelidir...

Kentlerimizi yüzyılın kentleri yapmanın yolu, düşünsel değişimden geçiyor...